

Trestní právo hmotné II

***Trestné činy proti České republice,
cizímu státu a mezinárodní organizaci***

***Trestné činy proti pořádku ve věcech
veřejných***

Hlava IX. - Trestné činy proti ČR, cizímu státu a mezinárodní organizaci

- Druhovým objektem je zájem na ochraně **samotné existence** ČR a v určitém rozsahu i cizího státu a mezinárodních organizací
 - chrání se základní stavební prvky (územní celistvost, ústavní zřízení, suverenita atd., u MO nezávislé postavení, materiální substrát atd.), tedy samotné předpoklady řádného naplňování funkcí ČR, cizího státu či MO
- **Tři díly**
 - trestné činy proti základům České republiky, cizího státu a mezinárodní organizace
 - trestné činy proti bezpečnosti České republiky, cizího státu a mezinárodní organizace
 - trestné činy proti obraně státu
- **Nepříliš frekventované**
 - v roce 2016 registrovány 4 u SZ (§ 311) a 0 u soudů

Díl 1

- vlastizrada (§ 309)
- rozvracení republiky (§ 310)
- teroristický útok (§ 311)
- teror (§ 312)
- účast na teroristické skupině (§ 312a)
 - teroristická skupina -> § 129a
- financování terorismu (§ 312d)
- podpora a propagace terorismu (§ 312e)
- vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f)
- sabotáž (§ 314)
- zneužití zastupování státu a mezinárodní organizace (§ 315)

4. Definujte zápatí - název prezentace / pracoviště
- § 313 – teroristický útok a teror i ve vztahu k cizímu státu

zák. č. 455/2016 Sb. „protiteroristická novela“

- přibyl pojem „terroristická skupina“ a trestný čin účasti na ní
- byla rozšířena skutková podstata trestného činu teroristického útoku dle § 311 odst. 1 písm. f)
 - nově i nedovolené nakládání s jaderným materiálem
- přibyly další tři nové trestné činy
 - financování terorismu
 - podpora a propagace terorismu
 - vyhrožování teroristickým trestným činem
- přibyla legislativní zkratka „terroristický trestný čin“ v § 129a odst. 1 *in fine*
- rozšířil se výčet trestných činů v § 7

Díl 2

- vyzvědačství (§ 316)
- ohrožení utajované informace (§ 317)
- ohrožení utajované informace z nedbalosti (§ 318)

- zák. č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
- stupně utajení podle dopadu na zájmy ČR:
 - přísně tajné -> mimořádně vážná újma
 - tajné -> vážná újma
 - vyhrazené -> prostá újma
 - důvěrné -> nevýhodné pro zájmy ČR

Díl 3

- spolupráce s nepřítelem (§ 319)
- válečná zrada (§ 320)
- služba v cizích ozbrojených silách (§ 321)
- porušení osobní a věcné povinnosti pro obranu státu (§ 322)

- § 34 zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování
 - služba v cizích ozbrojených silách jen na žádost adresovanou Ministerstvu obrany jedině se souhlasem prezidenta po vyjádření MO, MV a MZV
 - souhlas zaniká dnem vyhlášením stavu ohrožení státu či válečného stavu
 - u vícečetných občanství může bez souhlasu prezidenta nastoupit k ozbrojeným silám jiného „svého“ státu
 - nastoupit může bez souhlasu i tehdy, jde-li o ozbrojené síly státu, který je členem stejné mezinárodní organizace kolektivní obrany

Hlava X. - Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných

- Druhovým objektem je zájem na ochraně **řádného výkonu veřejné moci a základních pravidel fungování veřejného života** v demokratickém a právním státě

- již se nechrání sama existence, ale náležité naplňování funkcí státu realizujících se prostřednictvím výkonu veřejné moci před útoky „zevnitř“ i „zvnějšku“ a udržování nejnutnějšího základního rámce, v němž se musí pohybovat veřejný život (zákaz násilí, vyhrožování atd., i když nesměřují přímo proti životu a zdraví – viz např. šíření nenávisti)

- Osm dílů

- trestné činy proti výkonu pravomoci orgánu veřejné moci a úřední osoby
- trestné činy úředních osob
- úplatkářství
- jiná rušení činnosti orgánu veřejné moci
- trestné činy narušující soužití lidí
- jiná rušení veřejného pořádku
- organizovaná zločinecká skupina

- Poměrně frekventované

- v roce 2016 u SZ registrováno **21823** TČ FO a **18** PO (celkem 124276 TČ FO + 327 PO)
- v roce 2016 u soudů registrováno **19387** FO a **3** PO (celkem 107199 TČ FO + 93 PO)

- Nejfrekventovanější (2016 FO)

- maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337 TrZ) – **9207** u SZ a **8896** u soudů
- výtržnictví (§ 358 TrZ) – **6847** u SZ a **6071** u soudů
- nebezpečné vyhrožování (§ 353 TrZ) – **2062** u SZ a **1477** u soudů
- padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348 TrZ) – **977** u SZ a **709** u soudů
- násilí proti úřední osobě (§ 325 TrZ) – **494** u SZ a **499** u soudů
- nebezpečné pronásledování (§ 354 TrZ) – **390** u SZ a **325** u soudů
- křivé obvinění (§ 345 TrZ) – **308** u SZ a **241** u soudů
- křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek (§ 346 TrZ) – **270** u SZ a **225** u soudů
- vyhrožování s cílem působit na úřední osobu (§ 326 TrZ) – **168** u SZ a **143** u soudů
- zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329 TrZ) – **234** u SZ a **140** u soudů
- podplacení (§ 332 TrZ) – **150** u SZ a **102** u soudů
- padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezů (§ 350) – **107** u SZ a **55** u soudů

Díl 1

- násilí proti orgánu veřejné moci (§ 323)
 - vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci (§ 324)
 - násilí proti úřední osobě (§ 325)
 - vyhrožování s cílem působit na úřední osobu (§ 326)
 - přisvojení pravomoci úřadu (§ 328)
-
- orgán veřejné moci je kterýkoliv orgán, který na základě zákona a v jeho mezích autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech jiných subjektů
-
- § 327 odst. 1 ochrana se poskytuje i ingerentovi
 - § 327 odst. 2 ochrana se poskytuje i úřední osobě cizího státu nebo mezinárodní organizace, která požívá diplomatické výsady nebo imunity + osoba s funkcí, zaměstnáním či prací v mezinárodním soudním orgánu

Úřední osoba (§ 127)

- soudce, státní zástupce,
- prezident České republiky, člen Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci,
- člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu veřejné moci,
- příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie,
- soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce,
- notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař,
- finanční arbitr a jeho zástupce,
- fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží,

pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá při tom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů.

Judikatura k pojmu úřední osoba - ano

- pracovník orgánu sociálně-právní ochrany dětí (Rt 69/2013)
- vychovatel ve věznici (6 Tdo 675/2014)
- zkušební komisař u zkoušky pro získání průkazu profesní způsobilosti řidičů (4 Tdo 1203/2014)
- ředitel Úřadu Regionální rady soudržnosti (8 Tdo 1376/2013)
- starosta obce (8 Tdo 1131/2011)
- úředník Probační a mediační služby (Rt 77/2013)
- prezident Nejvyššího kontrolního úřadu (5 Tdo 288/2013)
- vykonavatel soudního exekutora (Tpjn 304/2014)

Judikatura k pojmu úřední osoba - ne

- insolvenční správce (Rt 40/2010)
- soudní znalec (Rt 26/1985)
- člen orgánu samosprávy stavebního bytového družstva (Rt 33/1996)
- ředitel základní školy (Rt 34/1986)
- vlakvedoucí (Rt 22/1994)
- přednosta porodnického oddělení v nemocnici (Rt 13/1990)
- vedoucí domova důchodců (Rt 10/1981)

Násilí proti úřední osobě (§ 325)

- Najíždění vozidlem, byť i pomalu, může být násilím proti úřední osobě, násilí může směřovat proti člověku i proti věci (Rt 39/2013)
- V takovém případě lze uložit i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel (Rt 58/2012)
- Pokud úřední osoba provádí úkon v mezích své pravomoci v civilním oděvu a nemůže prokázat svou příslušnost, avšak pachatel z konkrétních okolností ví, že je to úřední osoba, taková osoba ochrany požívá (Rt 57/2013, 3 Tdo 1297/2017)
- Pouze chycení za oděv a zacloumání nestačí (7 Tdo 1625/2014)
- Újma na zdraví se nevyžaduje (8 Tdo 148/2017)
- Při zákroku mimo meze pravomoci se ochrana dle § 325 neposkytuje (7 Tdo 653/2013)
- Nevyžaduje se účinek (4 Tdo 391/2014)
- Lze spáchat i pomocí osobě, vůči níž zákrok úřední osoby směřuje (11 Tdo 475/2011)

Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu (§ 326)

- Výhružka může směřovat i proti jiné osobě (3 Tdo 754/2015)
- Není rozhodné, zda by pachatel výhružku realizoval (8 Tdo 1601/2017), ani zda byla způsobilá v úřední osobě vyvolat obavy (7 Tdo 1165/2010)
- Postačí, byla-li způsobilá vyvolat obavy v obecné rovině (3 Tdo 925/2015)
- Lze spáchat vůči úřední osobě, která již nevykonává pravomoc vůči pachateli (8 Tdo 297/2012)
- Vůči nebezpečnému vyhrožování je speciálním TČ (3 Tdo 1058/2018)

Zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329)

- Vstup policistů do domu pod falešnou záminkou, že jde o služební zákrok, v úmyslu získat tam majetkový prospěch je souběh krádeže, porušování domovní svobody a zneužití pravomoci úřední osoby (Rt 16/2013)
- Souběh s nadřováním není vyloučen (15 Tdo 190/2014)
- Součástí subjektivní stránky nutně i „pohnutka“ (7 Tdo 72/2010)
- Prospěchem může být prospěch materiální i imateriální (8 Tdo 523/2016)
- Prospěchem např. zařízení, že vůči pachateli přestupku nebudou uplatňovány správní sankce (4 Tdo 1018/2015)
- Exekutor může spáchat i nedostatečnou kontrolou zaměstnanců (7 Tdo 977/2010)
- Trestní odpovědnost nevyklučuje, že došlo k nápravě (zde k legalizaci stavby) po výkonu pravomoci v rozporu s jiným právním předpisem (4 Tdo 1145/2017)
- Vypůjčení vyšetřovacího spisu policistou, pořízení kopií a jejich poskytnutí třetí osobě je zneužitím pravomoci (4 Tdo 196/2015)
- Neoprávněná lustrace, z níž nikdo nemohl mít prospěch, není zneužitím pravomoci (7 Tdo 516/2015)
- Vznik škody ani prospěchu není podmínkou trestnosti (4 Tdo 115/2018)
- Postačuje úmysl nepřímý, zde lhostejnost vůči neznalosti obsahu listin nutných k registraci vozidla (Rt 17/2012)
- Zneužitím pravomoci není jiný právní názor soudce (6 Tdo 1372/2012)
- I nerespektování metodického pokynu k výkladu určitého ustanovení může být zneužitím pravomoci (7 Tdo 456/2016)
- I porušení zákazu donucení k sebeobvinění může být zneužitím pravomoci (6 Tdo 1247/2016)

Díl 2

○ zneužití pravomoci úřední osoby (§ 329)

○ maření úkolu úřední osoby z nedbalosti (§ 330)

○ důležitý úkol

- rozhodování o přestupcích v prekluzivní lhůtě (8 Tz 97/2012)
- prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin (6 Tdo 1121/2003)
- nesprávné vyhodnocení telefonátu na tísňovou linku (8 Tdo 1648/2014)
- provedení vyšetřovacích úkonů, které mohou přímo usvědčit pachatele (6 Tdo 768/2011)
- rozhodování o vzetí do vazby (7 Tdo 329/2005)
- vydávání stavebních povolení v souladu s územním plánem (NS 7 Tdo 991/2005)
- ochrana dětí v rámci činnosti OSPOD (8 Tdo 1092/2012)

○ vážná porucha v činnosti

- znemožnění výkonu činnosti či významné omezení činnosti po dobu nikoliv zanedbatelnou
- u podnikatelů lze vyjádřit zejména výši hospodářských dopadů
- u orgánů veřejné moci zejména délkou času, po níž nemohly plnit řádně svoje společenské funkce
- může spočívat i v potřebě alokovat svoje kapacity k odstranění následků činu pachatele

Díl 3

- přijetí úplatku (§ 331)
 - podplacení (§ 332)
 - nepřímé úplatkářství (§ 333)
-
- úplatek (§ 334 odst. 1) = neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok
 - může mít majetkovou podobu hmotnou (peníze, šperky) i nehmotnou (poskytnutí služby), ale i podobu nemajetkovou (přijetí ke studiu, sexuální protislužba atd.)

Podplacení (§ 332)

- Pletichy v insolvenčním řízení jsou vůči podplacení subsidiární (15 Tdo 885/2013)
- Nejde o podplácení, slíbí-li úplatek osoba, která se podílí na obstarávání věcí obecného zájmu, osobě, která se na něm nepodílí (7 Tdo 582/2008)
- Dar v podobě financování zahraniční cesty lékařem výměnou za zmanipulování veřejné zakázky může být podplacením (5 Tdo 66/2015)
- Úplatkem může být i finanční zápůjčka poskytnutá státnímu zástupci za mimořádně výhodných podmínek (7 Tdo 659/2014)
- U kvalifikované skutkové podstaty nemusí nakonec úplatek odpovídající značnému prospěchu podplácená osoba získat (7 Tz 19/2015)
- K dokonání dochází již samotnou nabídkou (7 Tdo 1094/2017)
- Úplatek nemusí být přesně konkretizován (5 Tdo 1127/2014)

Obstarávání věcí „obecného zájmu“

- judikatura stále stojí na východiscích z doby před rokem 1989
- ➤ každá činnost, která souvisí s plněním společensky významných úkolů, tedy nejen o rozhodování orgánů státní moci a správy, ale i o uspokojování zájmů občanů a organizací v oblasti materiálních, zdravotních, sociálních, kulturních a jiných potřeb (Rt 16/1988)
- před rokem 1989 výrazně veřejnoprávní charakter jakéhokoliv kolektivního uspokojování potřeb
- je proto nutné vždy zohledňovat použitelnost starší judikatury v současných podmínkách
- nemusí mít přímo celospolečenský dopad, postačí, ovlivňuje-li větší skupinu lidí (Rt 1/1978)

Obstarávání věcí obecného zájmu

- výkon veřejné moci, ale i:
- činnost insolvenčního správce tam, kde jde o uspokojení pohledávek z obchodněprávních vztahů (7 Tdo 311/2013)
- řádně a objektivně provedený výběr veřejné zakázky (3 Tdo 814/2010)
- zpracovávání znaleckého posudku (8 Tdo 81/2011, Rt 55/2011)
- rozhodování o úkonech lékařské péče (Rt 13/1990)
- řádný chod zdravotnické záchranné služby (5 Tdo 66/2015)
- rozhodování fotbalových utkání (7 Tdo 1057/2008)
- zájem občanů na informování o veřejném životě (4 Tdo 27/2013)

- naopak není to poskytnutí svědecké výpovědi (7 Tdo 1061/2014)

Díl 4

- zasahování do nezávislosti soudu (§ 335)
- pohrdání soudem (§ 336)
- maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337)
- osvobození vězně (§ 338)
- násilné překročení státní hranice (§ 339)
- organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice (§ 340)
- napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky (§ 341)
- neoprávněné zaměstnávání cizinců (§ 342)
- porušení předpisů o mezinárodních letech (§ 343)
- vzpoura vězňů (§ 344)
- křivé obvinění (§ 345)
- křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek (§ 346)
- křivé tlumočení (§ 347)
- maření spravedlnosti (§347a)
- padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348)
- nedovolená výroba a držení pečetidla státní pečeti a úředního razítka (§ 349)
- padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezu (§ 350)
- maření příprav a průběhu voleb a referenda (§ 351)

Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337)

- Podmínkou je vykonatelnost rozhodnutí (7 Tdo 517/2016), i kdyby šlo o vykonatelnost předběžnou (8 Tdo 1187/2011)
- Stačí jednorázové řízení motorového vozidla podléhajícího zákazu činnosti (Rt 43/2012)
- Ne však přejíždění v rozsahu 10-15 m v areálu autoopravny při plnění pracovních povinností (II. ÚS 1152/17)
- Nabude-li rozsudek ukládající trest zákazu činnosti právní moci rozhodnutím odvolacího soudu, dopouští se maření pachatel, který jej porušuje, byl-li osobně přítomen veřejnému zasedání o odvolání (Rt 20/2012)
- Podstatným ztížením např. nedodržování omezení uložených v souvislosti s trestem (3 Tdo 231/2017)
- Maří-li pachatel trest zákazu činnosti, který byl později zrušen (např. na podkladě mimořádného opravného prostředku), pak nikdy nemařil (Rt 39/2012)
- Věcnou správnost vykonávaného rozhodnutí nelze zkoumat (7 Tdo 1545/2015)
- Řídí-li pachatel motorové vozidlo poté, co již vykonal trest zákazu jeho řízení, ale ještě znovu nezískal řidičský průkaz, TČ maření výkonu se nedopouští (15 Tdo 876/2013)
- V případě ochranného léčení musí jít o jednání srovnatelné s útekem (7 Tdo 490/2018)
- Ve vztahu k § 337 odst. 4 i bezdůvodné bránění ve styku s dítětem druhému rodiči (6 Tdo 1392/2017)

Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání (§ 337)

- Nezdržování se doma u trestu domácího vězení není mařením (Rt 4/2014)
- Maření výkonu trestu odnětí svobody je přípustné i tehdy, jestliže byl předtím pachatel potrestán za kázeňský přestupek a znovu porušoval pravidla výkonu trestu (Rt 40/2015)
- Změna postoje poškozené, s níž byl pachateli zakázán styk, nevyklučuje trestní odpovědnost za maření (7 Tdo 711/2017)
- Předběžné opatření zákazu styku s určitou osobou podle o.s.ř. lze mařit již od okamžiku, kdy o něm byl pachatel telefonicky vyrozuměn, není třeba, aby mu bylo i řádně doručeno rozhodnutí, neboť jeho vykonatelnost nastává vydáním (Rt 13/2016)
- Zánik podnikatelské oprávnění nevyvolává současně zákaz podnikatelské činnosti, a tedy nebyl-li tento současně uložen, nedopouští se pachatel maření (4 Tdo 162/2011)
- U § 337 odst. 2 musí jít alespoň o dvě porušení, nemusí však být provedena totožným způsobem, např. poprvé drobné fyzické napadení, po druhé verbální (8 Tdo 1427/2016)
- Bránění se nástupu výkonu trestu odnětí svobody lze spáchat i tak, že pachatel sdělí soudu nepravdivé informace ohledně trvání svého invalidního důchodu a lékařského vyšetření s tím spojeného (11 Tdo 1519/2011)

Křivé obvinění (§ 345)

- Narušením rodinných vztahů jiného je i křivé obvinění druhého rodiče v rámci sporu o péči o dítě, aby v něm pachatel dosáhl lepšího postavení (Rt 30/2019)
- K základní skutkové podstatě postačí nepravdivé sdělení, že určitá osoba jednala tak, že naplnila skutkovou podstatu TČ (Rt 45/2013)
- Ve vztahu ke specifickému úmyslu přivodit trestní stíhání postačuje úmysl nepřímý (7 Tdo 1272/2016), ve vztahu k lživému obvinění je třeba úmyslu přímého (3 Tdo 1568/2015)
- Lživostí není jen nedostatek skutečností nasvědčujících podezření (7 Tdo 1404/2014)
- Trestnosti nepřekáží, že byla křivě obviněná osoba odsouzena (7 Tdo 1275/2015)
- Pachatel nemusí znát právní kvalifikaci skutku, z něž někoho křivě obviní (4 Tdo 1017/2014)
- Souběh křivého obvinění a křivé výpovědi je možný (7 Tdo 1494/2014)
- Zpětvzetí trestního oznámení nemá vliv na trestnost (7 Tdo 1033/2018)
- **Na trestnost nemá vliv, že křivě obviněný byl zproštěn (4 Tdo 1564/2015)**

Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek (§ 346)

- Postačuje úmysl nepřímý, pohnutka či záměr se nevyžadují, zavinění však musí pokrývat i znak podstatného významu pro rozhodnutí (Rt 23/2018)
- Hrubě zkreslený znalecký posudek je tehdy, liší-li se závěry znalce v míře, která není běžně odůvodnitelná rozdílností pohledu znalce (6 Tdo 1604/2015)
- Jestliže pachatel tento čin spáchal proto, aby sebe neusvědčil ze spáchání jiného trestného činu, nedopouští se křivé výpovědi, ačkoliv mohl využít práva nevypovídat (6 Tz 47/2011)
- Křivé výpovědi se může dopustit jen svědek, který musí být vyzván (předvolán) k dostavení se k výpovědi (7 Tdo 52/2016)
- Křivá výpověď nemusí rozhodnutí ve věci nijak ovlivnit (7 Tdo 674/2018)

Padělání a pozměnění veřejné listiny (§ 348)

- Veřejná listina - § 131
- Veřejnou listinou je i ověřovací doložka notáře o podpisu (Rt 49/2012)
- Použití padělané listiny se nevyžaduje (Rt 6/2011)
- Trestné je i použití ověřené kopie padělku veřejné listiny (Rt 18/2015)
- Užitím se rozumí užití k tomu účelu, k němuž by veřejná listina sloužila (4 Tdo 1089/2018)
- Notář při vyhotovování veřejných listin nemá postavení úřední osoby, a tedy se může dopustit jen padělání a pozměnění veřejné listiny (6 Tdo 510/2014)

Padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezů (§ 350)

- posudek pro potřeby rozhodnutí o nároku ze systému sociálního zabezpečení, např. invalidního důchodu (8 Tdo 766/2017)
- posudek pro potřeby přiznání podpory v nezaměstnanosti (5 Tdo 698/2019)
- i padělání nebo podstatným pozměněním lékařského posudku potřebného k doložení zdravotní způsobilosti vyžadované orgánem veřejné moci k vydání určitého oprávnění (Rt 8/2018)
- pozměnit může i sám lékař, který původní dokument vypracoval (3 Tdo 369/2018)

Díl 5

- násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352)
- nebezpečné vyhrožování (§ 353)
- nebezpečné pronásledování (§ 354)
- hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob (§ 355)
- podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (§ 356)

Nebezpečné vyhrožování (§ 353 TrZ)

- Souběh s loupeží je vyloučen (8 Tdo 510/2016)
- Nutná způsobilost vzbudit u poškozeného důvodnou obavu (3 Tdo 1360/2014)
- Intenzitu nutno bedlivě zvažovat (11 Tdo 1672/2011)
- Zpravidla důvodnou obavu nezaloží ojedinělý exces pod psychickým tlakem (6 Tdo 87/2017)
- Stačí však i konkludentní jednání, např. gesto (3 Tdo 1042/2013)
- Spáchání se zbraní je i situace, kdy pachatel dá poškozenému pouze najevo, že je ozbrojen, se zbraní však nijak nemanipuluje (3 Tdo 1450/2015)

Nebezpečné pronásledování (§ 354 TrZ)

- I zde nutno zvažovat kontext výhružek (8 Tdo 1082/2011)
- Reálnost výhružek nesnižuje fyzický handicap pachatele (7 Tdo 1492/2012)
- Vyhledávání blízkosti může být i nekontaktní (noční hlídky, sledování atd. – 8 Tdo 1084/2014)
- Opakované nechtěné navazování kontaktu – alespoň 10 pokusů v intervalu minimálně 4 týdnů (3 Tdo 1625/2016)
- U telefonních kontaktů nepostačuje jen četnost, ale i to, zda na ně poškozený reagoval (8 Tdo 891/2018)

Díl 6

- šíření poplašné zprávy (§ 357)
- výtržnictví (§ 358)
- hanobení lidských ostatků (§ 359)
- opilství (§ 360)

Díl 7

○ účast na organizované zločinecké skupině (§ 361)

○ organizovaná zločinecká skupina (§ 129):

- tři a více trestně odpovědných osob
- vnitřní organizační struktura
- rozdělení funkcí a dělba činností
- zaměření na soustavné páchání úmyslné trestné činnosti
- zvláštní režim trestání - § 107 odst. 1, vyloučeno však u TČ účasti na organizované zločinecké skupině

○ organizovaná zločinecká skupina vs. teroristická skupina

- u teroristické skupiny jen trvalejší charakter, nikoliv soustavnost, plánovanost a koordinovanost

○ organizovaná skupina

- přitěžující okolnost (§ 42 písm. o)
- znak celé řady skutkových podstat
- tři a více trestně odpovědných osob, nemusí být soustavnost, nemusí být vnitřní organizační struktura

Díl 8

- podněcování k trestnému činu (§ 364)
- schvalování trestného činu (§ 365)
- nadržování (§ 366)
- nepřekažení trestného činu (§ 367)
- neoznámení trestného činu (§ 368)

Výtržnictví (§ 358 TrZ)

- Napadením je nejen jakýkoliv fyzický útok proti tělesné integritě osoby, ale i vulgární slovní výpady proti jinému apod. (Rt 27/2016)
- Výtržnost je jednání, které závažným způsobem narušuje veřejný klid a pořádek a je pro ně typický zjevně neuctivý a neukázněný postoj pachatele k zásadám občanského soužití. Jde zpravidla o násilný nebo slovní projev takového charakteru, že hrubě uráží, vzbuzuje obavy o bezpečnost zdraví, majetku nebo výrazně snižuje vážnost většího počtu osob současně přítomných (Rt 44/1990)
- Hrubá neslušnost je jednání, jímž jsou hrubě porušována pravidla občanského soužití a zásady občanské morálky. Za hrubou neslušnost lze považovat rovněž hrubý útok na čest a vážnost občana (8 Tdo 481/2015)

Děkuji Vám za pozornost!

JUDr. Jan Provazník, Ph.D.
Katedra trestního práva
Právnická fakulta, Masarykova univerzita
Veveří 158/70
611 80 Brno
jan.provaznik@law.muni.cz

**pozn. statistiky byly čerpány ze Statistické ročenky kriminality, dostupné z:
<https://cslav.justice.cz/InfoData/statisticke-rocenky.html>**